

**Громадська організація
«Південна фундація медицини»**

ЗБІРНИК ТЕЗ НАУКОВИХ РОБІТ

**УЧАСНИКІВ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

**МЕДИЧНІ ТА ФАРМАЦЕВТИЧНІ НАУКИ:
ІСТОРІЯ, СУЧАСНИЙ СТАН
ТА ПЕРСПЕКТИВИ ДОСЛІДЖЕНЬ**

18–19 жовтня 2019 р.

**Одеса
2019**

УДК 61(063)

М42

М42 Медичні та фармацевтичні науки: історія, сучасний стан та перспективи досліджень: матеріали міжнародної науково-практичної конференції (м. Одеса 18–19 жовтня 2019 року). – Одеса: ГО «Південна фундація медицини», 2019. – 124 с.

У збірнику представлені матеріали міжнародної науково-практичної конференції «Медичні та фармацевтичні науки: історія, сучасний стан та перспективи досліджень», розглядаються загальні проблеми клінічної та профілактичної медицини, питання ветеринарної, фармацевтичної науки та інше.

Призначений для науковців, практиків, викладачів, аспірантів і студентів медичної, фармацевтичної та ветеринарної спеціальностей, а також для широкого кола читачів.

Організатори конференції не завжди поділяють думку учасників. У збірнику максимально точно відображається орфографія та пунктуація, запропонована учасниками.

УДК 61(063)

НАПРЯМ 3. ПРОФІЛАКТИЧНА МЕДИЦИНА

Банковська Н. В.

ПІДХОДИ ДО ПРОФІЛАКТИЧНОГО ХАРЧУВАННЯ ПРАЦЮЮЧИХ
В ШКІДЛИВИХ УМОВАХ ВИРОБНИЦТВА..... 87

Варивончик Д. В., Благун І. В.

ВИРОБНИЧІ ФАКТОРИ РИЗИКУ ТА ЗАХОДИ ПРОФІЛАКТИКИ
ОФТАЛЬМОЛОГІЧНОЇ ПАТОЛОГІЇ СЕРЕД ПІДЗЕМНИХ ПРАЦІВНИКІВ
ВУГІЛЬНИХ ШАХТ 94

Варивончик Д. В., Еджибія О. М.

ПРОФЕСІЙНИЙ РАК В УКРАЇНІ (1992–2018 РР.):
ЕПІДЕМІОЛОГІЧНИЙ АНАЛІЗ..... 97

Деньга А. Э.

ВЛИЯНИЕ МОДЕЛИРОВАНИЯ МЕТАБОЛИЧЕСКОГО СИНДРОМА
И ОРТОДОНТИЧЕСКОГО ПЕРЕМЕЩЕНИЯ ЗУБОВ
НА КОСТНЫЕ ТКАНИ КРЫС..... 103

НАПРЯМ 4. ТЕОРЕТИЧНА МЕДИЦИНА

Безкоровайна У. Ю., Кметик Н. Г.

МОДЕЛІ ФОРМУВАННЯ ФАХОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ
МЕДИЧНИХ СЕСТЕР В УКРАЇНІ ТА ЗА КОРДОНОМ..... 108

Іванченко С. В., Суходольська О. І.

ВПЛИВ РАДІАЦІЙНОГО ОПРОМІНЕННЯ НА КРОВОТВОРНУ СИСТЕМУ ... 113

Чопчик В. Д.

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ УНІВЕРСИТЕТСЬКИХ КЛІНІК В УКРАЇНІ
НА МЕХАНІЗМАХ ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА 116

2. Шегедин М.Б. Медико-соціальні основи реформування медсестринських кадрових ресурсів системи охорони здоров'я. Автореферат – Режим доступу : <http://referatu.net.ua/newreferats/7569/186013>

3. Безкоровайна У.Ю. Удосконалення механізмів державного регулювання надання медичної допомоги і послуг середнім медичним персоналом в Україні. Автореферат, Запоріжжя, 2018, С. 26.

4. Безкоровайна У. Ю. Сучасність медсестринства: надання медичної допомоги. Регулювання функцій сестри медичної. Вітчизняна наука на зламі епох: проблеми та перспективи розвитку: зб. наук. пр. XXI-ї Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф. (м. Переяслав-Хмельницький, 5-6.03.2016 р.). Переяслав-Хмельницький, 2016. Вип. 21. С. 20–22.

Іванченко С. В.

кандидат медичних наук,
асистент кафедри загальної практики –
сімейної медицини та внутрішніх хвороб

Суходольська О. І.

студентка VI курсу I медичного факультету

*Харківський національний медичний університет
м. Харків, Україна*

ВПЛИВ РАДІАЦІЙНОГО ОПРОМІНЕННЯ НА КРОВОТВОРНУ СИСТЕМУ

Кістковий мозок, як основне джерело регенерації клітин периферичної крові відноситься до першої групи критичних органів для опромінення. Актуальною є проблема радіочутливості різних ростків кровотворення. Так, червоний кістковий мозок містить як радіочутливий еритробластичний росток від первинно комітірованих до базофільних нормобластів (D_0 від 0,5 до 1,75 Гр), так й пул радіорезистентних клітин – поліхроматофільних йоксифільних нормобластів (D_0 від 4,7 до 12,9 Гр) [1, с. 591].

За даними літератури, опромінення білих щурів у продовж 30 діб дозою 1сГр/добу, на ранніх етапах (до 10-ої доби) радіаційного впливу

призводило до підвищення у периферичній крові вмісту зрілих форм еритроцитів та зниження кількості молодих еритроцитів. Це могло бути поштовхом до адаптивного еритропоезу. Але на пізніх стадіях (20-30та доба) частка молодих та функціонально-зрілих еритроцитів периферичної крові зростала, що могло бути пояснено пришвидшенням дозрівання поліхроматофільних та базофільних нормоцитів. Низькі дози рентгенівського опромінення також мали вплив на систему червоної крові завдяки пошкодженню мембран еритроцитів та їх наступним лізісом. На 10-ту добу зафіксовано зниження вмісту тропоміозину до 43% та його зростання на 68% на 30-ту добу, що свідчить про зміну взаємодії білків цитоскелету мембрани еритроциту. Цей процес є пусковим механізмом виходу молодих форм еритроцитів у периферичну кров [2, с. 24].

В картині «білої крові» загальна кількість лейкоцитів мала тенденцію до зниження. Так через 30 днів перебування щурів в ділянці безперервного гамма-впливу, кількість лейкоцитів знаходилася у межах $5,82 \pm 0,35 \times 10^9/\text{л}$, що становило 68,4% по відношенню до біологічного контролю. Через два місяця, загальний стан покращився, але показник знаходився в межах $4,20 \pm 0,17 \times 10^9/\text{л}$. Через 90 днів спостерігалася тенденція до відновлення лейкоцитів, проте, їх кількість залишалась приблизно на 40% нижчою ніж до початку експерименту. Виключенням була група щурів, яка знаходилась під опроміненням 120 днів – рівень лейкоцитів залишався у нормі [3, с. 114].

У дослідницьких роботах світових науковців описано тривале спостереження за жителями прибережних сіл р. Теча, які зазнали хронічного низькоінтенсивного опромінення. В отриманих результатах виявлено пригнічення гемопоезу у окремих осіб на ранніх термінах опромінювання. За результатами поточних медичних оглядів у 8% обстежуваних, лейкопенія реєструється і в наступний час (через 60 років від початку опромінення) [4, с. 53].

Отже, радіаційне опромінення викликає порушення цитоскелету мембран еритроцитів, що призводить до подальшого лізису еритроцитів. На ранніх етапах радіаційного впливу вміст старих еритроцитів зростає, а молодих – знижується у периферичній крові, а на пізніх стадіях, після 20ої доби опромінення, відсотковий вміст молодих та функціонально-зрілих еритроцитів периферичної крові підвищується. Ці процеси обумовлені

адаптивним еритропоезом. Кількість лейкоцитів з початком низькодозового опромінення знижується та може відновлюватися протягом 120 діб.

ЛІТЕРАТУРА

1. Fliedner T.M. Hemopoietic response to low dose-rates of ionizing radiation shows stem cell tolerance and adaptation / T.M. Fliedner, D.H. Graessle, V. Meineke, L.E. Feinendegen // *Dose-Response*. – 2012. – № 10. – P. 644–663.

2. Дацюк Л. О. Структурно-функціональний стан системи еритропу за дії низькоінтенсивного іонізуючого випромінювання: канд. біол. наук: спец. 03.00.04 / Леонід Олексійович Дацюк. – Херсон, 2009. – 132 с.

3. Shibkova D.Z. Systems analysis of adequacy of the compensatory and adaptive reactions realized in erythroidal sprout of bone marrow of irradiated animal during long-term (30–540-days) the chronic γ -irradiation with different dosage rate / D.Z. Shibkova, N.V. Yefimova, A.V. Akleyev // *Adaptation of biological systems to natural and extreme factors of the environment: materials III of the International scientific and practical conference, Chelyabinsk, on November 22-23, 2010*. – Chelyabinsk: Publishing house of Chelyab. state. ped. university, 2010. – P. 31–34.

4. Маркина Т.Н., Аклеев А.В., Веремеева Г.А. Пролиферативная активность и клеточный цикл лимфоцитов периферической крови (ЛПК) человека в отдаленные сроки после хронического радиационного воздействия//*Радиация и риск*. 2011. Том 20. № 1. С. 50–58.

5. Akleyev A.V. *Chronic radiation syndrome*. Berlin-Heidelberg, Springer, 2014. 410 p.